

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 8/2014-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. marca 2014 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jána Auxta, Petra Brňáka, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Sergeja Kohuta, Jána Lubyho, Milana Ľalíka, Lajosa Mészároša, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika predbežne prerokoval návrh skupiny 30 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, zastúpených poslancom Národnej rady Slovenskej republiky RNDr. Jozefom Mihálom, na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade § 10 ods. 3 až § 11 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a o pozastavení účinnosti napadnutých ustanovení a takto

r o z h o d o l :

1. Návrh skupiny 30 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky **p r i j í m a** na ďalšie konanie.

2. Návrhu skupiny 30 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky o pozastavenie účinnosti § 10 ods. 3 až § 11 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 27. decembra 2013 doručený návrh skupiny 30 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovatelia“ alebo aj „skupina 30 poslancov“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o súlade § 10 ods. 3 až § 11 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o hmotnej núdzi“ alebo aj „napadnuté ustanovenia zákona o hmotnej núdzi“) s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 39 ods. 2 ústavy. Prílohou návrhu je písomné splnomocnenie pre RNDr. Jozefa Mihála na ich zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, ktorý je poslancom Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej aj „národná rada“), opatrené ich podpismi.

2. Navrhovatelia vyslovili názor, že napadnuté ustanovenia zákona o hmotnej núdzi sú v rozpore s právom na takú pomoc, ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie základných životných podmienok ustanovených v čl. 39 ods. 2 ústavy, a zákazom diskriminácie na základe iného postavenia upraveným v čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy. Národná rada pri výkone svojej zákonodarnej pôsobnosti prekročila rámec daný ústavou, keď zvolila na dosiahnutie cieľa prostriedky, ktoré odporujú základným ústavným princípom Slovenskej republiky a neprípustným spôsobom zasahujú do základných práv a slobôd garantovaných ústavou. Navrhovatelia žiadali, aby ústavný súd pozastavil účinnosť napadnutých ustanovení zákona o hmotnej núdzi podľa § 38 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) s odôvodnením, že *„ich uplatňovanie môže vážne ohroziť základné právo na zabezpečenie základných životných podmienok“*.

3. Navrhovatelia na základe uvedených skutočností navrhli, aby ústavný súd prijal návrh skupiny 30 poslancov na ďalšie konanie a po jeho meritórnom prerokovaní nálezom takto rozhodol: „*Ustanovenie § 10 ods. 3 až § 11 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, s čl. 12 ods. 1 a 2 a s čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.*“

4. Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy rozhoduje ústavný súd o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

5. Podľa § 18 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd začne konanie ak návrh podá najmenej pätina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až písm. f) dospejú k názoru, že právny predpis nižšej právnej sily nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily, môžu podať ústavnému súdu návrh na začatie konania.

Podľa § 37 ods. 3 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať

a) označenie predpisu, ktorého nesúlad s právnym predpisom vyššej právnej sily sa namieta, s vyjadrením, či navrhovateľ napáda predpis v celom rozsahu alebo v jeho časti, prípadne v jednotlivom ustanovení,

b) označenie predpisu vyššej právnej sily, jeho časť alebo jednotlivé ustanovenie alebo označenie medzinárodnej zmluvy, jej časti, alebo jednotlivého ustanovenia, s ktorým napadnutý predpis nie je v súlade.

6. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval návrh skupiny poslancov a dospel k názoru, že návrh spĺňa náležitosti ustanovené v § 20 a § 37 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ako aj procesné podmienky, za ktorých ústavný súd môže vec prerokovať a rozhodnúť o nej. Na základe týchto skutočností ústavný súd rozhodol o prijatí návrhu na ďalšie konanie (§ 25 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde).

7. Ústavný súd návrhu skupiny poslancov na pozastavenie účinnosti namietaných ustanovení zákona o hmotnej núdzi nevyhovel, lebo návrh neobsahoval konkretizáciu a spôsob ohrozenia základných práv alebo slobôd alebo skutočností, ktoré preukazujú, že hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok, a ani samotný ústavný súd nemal v tomto štádiu konania žiadne relevantné a hlavne reálne informácie pre záver, že by aplikáciou namietaných ustanovení mohlo dôjsť k ohrozeniu základných práv a slobôd garantovaných ústavou pre dotknutých adresátov ako poberateľov dávok v hmotnej núdzi. Ak však v priebehu konania dôjde v tomto smere k zmene pomerov, ústavný súd bude môcť aj bez návrhu rozhodnúť o pozastavení účinnosti tohoktorého napadnutého právneho predpisu (§ 38 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

8. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2014